

Innst. 228 S

(2011–2012)

Innstilling til Stortinget fra justiskomiteen

Dokument 8:45 S (2011–2012)

Innstilling fra justiskomiteen om representantfor- slag fra stortingsrepresentantene Bård Hoksrud, Jan-Henrik Fredriksen, Ingebjørg Godskesen, Arne Sortevik, Oskar J. Grimstad og Åge Star- heim om å opprette et nytt sårbarhetsutvalg

Til Stortinget

Sammendrag

Stortingsrepresentantene Bård Hoksrud, Jan-Henrik Fredriksen, Ingebjørg Godskesen, Arne Sortevik, Oskar J. Grimstad og Åge Starheim fremmet 11. januar 2012 følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen oppnevne et nytt sårbarhetsutvalg etter modell av sårbarhetsutvalget fra 1999, men med særlig fokus på telekommunikasjonen og strømmettet.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jan Bøhler, Tore Hagebakken, Sigvald Oppebøen Hansen, Anna Ljunggren og Tove-Lise Torve, fra Fremskrittspartiet, Hans Frode Kieland Asmyhr, Ulf Leirstein, Åse Michaelsen og lederen Per Sandberg, fra Høyre, André Oktay Dahl og Anders B. Werp, fra Sosialistisk Venstreparti, Akhtar Chaudhry, og fra Senterpartiet, Knut Sjømæling, viser til at forslagsstillerne viser til at det forrige sårbarhetsutvalget fra 1999 la frem sin rapport 5. april 2002. Forslagsstillerne viser videre til at NOU 2006:6 Når sikkerheten er viktigst

– Beskyttelse av landets kritiske infrastrukturer og kritiske samfunnsfunksjoner ble fremlagt nøyaktig fire år senere, og viste at mange av tiltakene ikke hadde blitt fulgt opp. Komiteen har videre merket seg forslagsstillerne påpekning av at flom, ras, vulkanutbrudd, ekstremvær og feil på telenettet tyder på at det fortsatt er store mangler i beredskapen i Norge. Komiteen deler forslagsstillerne oppfatning av at erfaringene gjort i forbindelse med orkanen «Dagmar» 25. desember 2011, som førte til store ødeleggelser og at den sentrale strømforsyningen i større deler av landet brøt sammen, nødvendiggjør langt bedre samordning av offentlige myndigheters innsats og forsterket beredskap. Komiteen deler også forslagsstillerne bekymring på bakgrunn av erfaringene i forbindelse med askeskyen som oppsto etter utbruddet fra den islandske vulkanen Eyjafjallajökull i 2010, og at det gjennom 2011 var flere alvorlige sammenbrudd i Telenors nett. Det siste bidro til at store deler av Midt-Norge i en periode på 3,5 time var helt uten mobildekning og at blant annet flytrafikken ble skadelidende på grunn av det.

Komiteen viser til at forslagsstillerne mener at det derfor er på tide å sette ned et nytt sårbarhetsutvalg og at et slikt sårbarhetsutvalg bør bli satt ned etter modell av sårbarhetsutvalget fra 1999, men med særlig oppmerksomhet rettet mot telekommunikasjonen og strømmettet.

Komiteen viser til at ulike regjeringer over tid har arbeidet med sårbarhetsanalyser. Sårbarhetsutvalgets innstilling (NOU 2000:24 Et sårbart samfunn) ble fulgt opp med en stortingsmelding (St.meld. nr. 17 (2001–2002) Samfunnssikkerhet. Veien til et mindre sårbart samfunn). Videre ble det i forbindelse med tsunamikatastrofen utarbeidet en egen utredning (Reinåsutvalget) som ble fulgt opp i St.meld. nr. 37 (2004–2005) Om flodbølgekatastrofen i Sør-Asia og sentral krisehåndtering. Videre

vises det til NOU 2006:6 Når sikkerhet er viktigst som ble fulgt opp med St.meld. nr. 22 (2007–2008) Samfunnssikkerhet, samvirke og samordning. Komiteen har også merket seg at regjeringen arbeider med en ny samfunnssikkerhetsmelding som vil bli framlagt for Stortinget i løpet av vårsesjonen og en resultatreformmelding om politiet høsten 2012, som også vil behandle enkelte sider ved samfunnssikkerheten.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at utfordringene knyttet til bedre beredskap må løses ved å gjennomføre tiltak i tråd med politikken til Stortinget og regjeringen. Utfordringene består ikke nødvendigvis i å få utarbeidet flere planer og sette ned flere utvalg. Flertallet viser for øvrig til innstillingen fra den særskilte komité for behandling av redegjørelse fra justisministeren og forsvarsministeren i Stortingets møte 10. november 2011 om angrepene 22. juli 2011.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at utfordringene knyttet til bedre beredskap ikke nødvendigvis består i å få utarbeidet flere planer og sette ned flere utvalg, men å gjennomføre de tiltakene som er foreslått tidligere. I denne sammenheng viser disse medlemmer eksempelvis til Politijuristenes påpekning av dette under åpen høring, samt innstillingen fra den særskilte komité for behandling av redegjørelse fra justisministeren og forsvarsministeren i Stortingets møte 10. november 2011 om angrepene 22. juli 2011.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til alle IKT-krisene som stadig dukker opp i det norske samfunnet. Politiets utstyr er så dårlig at ny straffelov ikke kan innføres på enda mange år. Dette til tross for at det er tre år siden loven ble vedtatt. Videre er det krise i domstolene. Dommer som er ferdig skrevet blir borte i systemet, slik at de må skrives på nytt. Vitner må kalles inn på nytt fordi protokollasjoner blir borte og forkynning av dommer blir utsatt fordi man ikke får til å skrive ut de ferdige dommene. Etter disse medlemmers oppfatning er dette helt uakseptabelt.

Videre viser disse medlemmer til at Altinn for andre år på rad har brutt sammen når selvangivelsen skulle komme. I tillegg var det store sikkerhets-

brudd da mange uvedkommende kom inn på siden til en enkeltperson. Nav har også hatt store problemer med IT-løsningen sin, noe som har forårsaket lengre ventetid for mange enkeltpersoner. Dette viser et stort behov for en ny gjennomgang og at man finner nye og robuste IKT-løsninger for alle statlige organer.

Disse medlemmer vil videre vise til evalueringsrapporten fra politiet etter 22. juli som nettopp ble fremlagt. Her fremkom det over 50 læringspunkter som viser at politiet ikke var forberedt på en større krise. For å unngå slike overraskelser er det nødvendig med et nytt sårbarhetsutvalg. I tillegg er det nødvendig at konklusjonene til et slikt utvalg i større grad blir tatt hånd om og at tiltak blir iverksatt i ettertid.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer på nytt følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen oppnevne et nytt sårbarhetsutvalg etter modell av sårbarhetsutvalget fra 1999, men med særlig fokus på telekommunikasjonen og strømmettet.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen oppnevne et nytt sårbarhetsutvalg etter modell av sårbarhetsutvalget fra 1999, men med særlig fokus på telekommunikasjonen og strømmettet.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råder Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:45 S (2011–2012) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Bård Hoksrud, Jan-Henrik Fredriksen, Ingebjørg Godskesen, Arne Sortevik, Oskar J. Grimstad og Åge Starheim om å opprette et nytt sårbarhetsutvalg – vedlegges protokollen.

Oslo, i justiskomiteen, den 27. mars 2012

Per Sandberg

leder

André Oktay Dahl

ordfører